

військовополоненими в особливий період» від 24 березня 2022 року № 2158-IX. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2158-20#n10](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2158-20#n10). (дата звернення: 12.03.2023 року).

2. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 року № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15/conv#n711> (дата звернення: 12.03.2023 року).

3. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 12.03.2023 року).

4. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.03.2023 року).

Животовська Світлана Андріївна,
аспірант наукової лабораторії з проблем
протидії злочинності Національної академії
внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЯ КЕРІВНИКОМ ПІДРОЗДІЛУ ДЕТЕКТИВІВ НАБУ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Кримінальний процесуальний кодекс України у ст. 3 передбачає, що керівник Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України є керівником органу досудового розслідування, тобто уповноважений організувати досудове розслідування (ст. 39) [1], у тому числі проведення негласних слідчих (розшукових) дій. У той же час Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» наділяє підрозділи Національного антикорупційного бюро України повноваженнями здійснювати оперативно-розшукову діяльність (ст. 5) [2]. Відповідно керівник Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України є керівником, який уповноважений організувати здійснювати оперативно-розшукову діяльність.

За таких умов, керівник Головного підрозділу детективів НАБУ при організації проведення НСРД має право організувати здійснення оперативно-розшукової діяльності з метою ефективного їх проведення. Так, на нашу думку, під час підготовки до проведення та безпосереднього проведення НСРД детективами НАБУ, керівник Головного підрозділу детективів НАБУ може вказати на необхідність проведення дій, визначених як права оперативних підрозділів, зокрема, до такі прав відносяться: опитувати осіб за їх згодою, використовувати їх добровільну допомогу; мати гласних і негласних

штатних та позаштатних працівників; отримувати від юридичних чи фізичних осіб безкоштовно або за винагороду інформацію про кримінальні правопорушення, що готуються або вчинені, та про загрозу безпеці суспільства і держави; використовувати за згодою адміністрації службові приміщення, транспортні засоби та інше майно підприємств, установ, організацій, а так само за згодою осіб – житло, інші приміщення, транспортні засоби і майно, які їм належать; створювати і застосовувати автоматизовані інформаційні системи; безпосередньо проводити або ініціювати проведення кримінального аналізу (ст. 8) [2].

Визначені права підрозділів детективів, які уповноважені здійснювати оперативно-розшукову діяльність як певні оперативні заходи, можуть застосовуватися з метою ефективного, своєчасного та повноцінного проведення НСРД, направлених на перевірку й збір доказів у межах досудового розслідування кримінальному провадженні.

Ураховуючи наведене, при організації проведення НСРД, керівник Головного підрозділу детективів НАБУ уповноважений вказати на застосування таких заходів з урахуванням особливостей НСРД:

- опитати осіб, що може бути здійснено з метою забезпечення зняття інформації з електронних комунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем тощо;

- використати можливості гласних і негласних штатних та позаштатних працівників під час контролю за вчиненням злочину; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації тощо;

- отримати від юридичних чи фізичних осіб інформацію необхідної на підготовчому етапі зняття інформації з електронних інформаційних систем; негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження тощо;

- використати за згодою адміністрації службові приміщення, транспортні засоби та інше майно підприємств, установ, організацій, а так само за згодою осіб – житло, інші приміщення, транспортні засоби і майно, які їм належать з метою проведення аудіо-, відеоконтролю особи; обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи; аудіо-, відеоконтролю місця тощо;

- створити й використати автоматизовані інформаційні системи з метою проведення установлення місцезнаходження радіобладнання (радіоелектронного засобу); негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження тощо;

- провести або залучити інші уповноважені підрозділи провести кримінальний аналіз з метою проведення установлення місцезнаходження радіобладнання (радіоелектронного засобу); моніторинг банківських рахунків.

Отже, керівник Головного підрозділу детективів НАБУ наділений правами, які надають можливість ефективного проведення НСРД, зокрема використання можливостей оперативно-розшукової діяльності під час збирання доказів.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № № 2135-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1992. № 22, Ст. 303

Задорожний Олександр Павлович,
ад'юнкт відділу докторантури та
ад'юнктури Національної академії
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІЖНАРОДНОЇ КОМІСІЇ ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ З ПРАВООХОРОННИМ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Однією із міжнародних організацій, що надає практичну допомогу державним та правоохоронним органам України в проведенні розшуку та ідентифікації осіб, які зникли безвісти внаслідок військової агресії росії проти України є міжурядова організація Міжнародна комісія зниклих безвісти (International Commission on missing persons) (далі-МКЗБ).

Міжнародна комісія зниклих безвісти співпрацює з урядами, громадськими організаціями, установами юстиції, міжнародними організаціями та іншими органами в усьому світі для вирішення проблеми пошуку людей, які зникли безвісти внаслідок збройних конфліктів, порушень прав людини, катастроф та інших явищ.

Дану міжнародну організацію було створено за ініціативи президента США Білла Клінтона в 1996 році на саміті G-7 у місті Ліоні, Франція. Дейтонська мирна угода, яка поклала кінець бойовим діям у колишній Югославії, перебувала на етапі свого першого року виконання, і початковим мандатом МКЗБ було допомогти знайти приблизно 40000 осіб, які зникли безвісти внаслідок вчинення бойових дій з 1991 по 1995 роки. У Хорватії та Сербії національні агентства, відповідальні за розшук зниклих безвісти, були створені на початку конфлікту, зосереджуючись на пошуку зниклих безвісти з тієї чи іншої сторони, і ця вибіркова спрямованість зберігалася в перші повоєнні роки. Це єдина міжнародна організація, що опікується виключно зниклими безвісти людьми [1].

За час свого існування МКЗБ неодноразово приймало активну участь в пошуку безвісти зниклих осіб внаслідок природних катаклізмів та збройних конфліктів, що виникали на планеті, а саме: